

**PROIECT
PRIVIND PRINCIPALELE OBIECTIVE CE VOR
FI AVUTE ÎN VEDERE ÎN EXERCITAREA
MANDATULUI DE MEMBRU AL CONSILIULUI
SUPERIOR AL MAGISTRATURII**

**PROCUROR GENERAL
CAMELIA PETRESCU**

**PARCHETUL DE PE LÂNGĂ CURTEA DE APEL
BRAȘOV**

**BRAȘOV
2013**

MOTIVAȚIA GESTULUI DE A CANDIDA PENTRU UN MANDAT DE MEMBRU AL CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

De ce eu și de ce la acest moment al anului 2013? Răspunsul la ambele teze ale interogației vizează atât omul Camelia Petrescu cât și magistratul de carieră, căci nu cred că cele două pot fi altfel decât inseparabile.

Omul, sociabil, comunicativ, de o mare bună credință, coechipier onest și cu vocația legalității, de o sinceritate brutală, a influențat iremediabil magistratul, statut pentru care primul, a optat din vocație, fiind convins că în justiție, reușesc cu adevărat doar cei altruști, mari iubitori de oameni și cu respect pentru valorile fundamentale.

De-a lungul celor 19 ani în care mi-am desfășurat activitatea ca procuror și a celor 13 ani ca prim-procuror respectiv procuror general, mi-am îndeplinit angajamentele profesionale, mi-am respectat colegii și am fost solidară cu aceștia, am construit împreună adevărate echipe, înțelegând și acceptând că astfel suntem mai eficienți și puternici, decât ca simple colective profesionale, și mai presus de toate, am preferat **să ascult**, nu doar **să aud**.

Cât privește momentul ales pentru a mă înscrie în aceasta competiție, consider că acesta este timpul maturității mele umane și profesionale, dovedit și de rezultatele obținute în cadrul Ministerului Public, în calitate de procuror și în funcțiile de conducere deținute până în prezent : două mandate ca prim-procuror (1999-2008) și două mandate ca procuror-general (2009 -

prezent) . Au fost vremuri, caracterizate nu de puține ori, de privațiuni și lipsuri impuse de starea economică, politică și socială a țării, ceea ce nu a împiedicat reușita construirii unor echipe de lucru dedicate profesiei și implicate total în activitatea judiciară.

Nu cred că e puțin lucru ca în viață să ai nostalgii autentice și profunde despre coechipierii pe care i-ai întâlnit și te-au "îmbogățit", despre „bătăliile” pe care le-ai purtat cu deplină încredere și convingere alături de ai tăi sau despre solidaritatea și încurajările lor, când alți actori ai spațiului public (exterior celui juridic) se întreceau în a demola credibilitatea și imaginea magistraturii.

Iată care sunt cele ce mă motivează să candidez pentru funcția de membru al Consiliului Superior al Magistraturii, constienta fiind permanent de obligațiile și responsabilitățile mele viitoare, în cazul reușitei acestui demers.

SCURTE CONSIDERAȚII ASUPRA ROLULUI ȘI ATRIBUȚIILOR CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției potrivit dispozițiilor art. 133 al. 1 din Constituția României (republicată) și art. 1 din Legea nr.317/2004.

În acest act normativ, se prevede și că acesta este independent, se supune doar legii, iar membrii săi răspund în fața judecătorilor și procurorilor pentru activitatea desfășurată în exercitarea mandatului.

Consiliul Superior al Magistraturii funcționează ca organ cu activitate permanentă, iar hotărârile acestuia se iau în plen sau secții, potrivit atribuțiilor ce revin acestora.

Consiliul este condus de președinte, ajutat de vicepreședinte aleși dintre judecătorii și procurorii desemnați în adunările generale ale judecătorilor și procurorilor ce compun cele două secții ale Consiliului, ce fac parte din secții diferite, pentru un mandat de un an ce nu poate fi reînnoit.

Plenul Consiliului Superior al Magistraturii are atribuții referitoare la cariera judecătorilor și procurorilor și la admiterea în magistratură, evaluarea, formarea și examinarea judecătorilor și procurorilor, soluționează contestațiile formulate de magistrați împotriva hotărârilor pronunțate de secțiile Consiliului Superior al Magistraturii, cu excepția celor date în materie disciplinară și își exercită atribuțiile relative la organizarea și funcționarea instanțelor și parchetelor.

De asemenea, adoptă Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor, Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului, Regulamentul privind procedura alegerii membrilor acestuia, Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești precum și alte regulamente și

hotărâri prevăzute în Legea nr.303/2004, asigură publicarea lor, avizează proiectele de acte normative ce privesc activitatea autorității judecătorești, avizează proiectele de regulamente și ordine, ce se aprobă de ministrul justiției, îl poate sesiza pe acesta din urmă relativ la necesitatea inițierii sau modificării unor acte normative în domeniul justiției și numește secretarul general și personalul cu funcții de conducere din propriu aparat.

Cât privește activitatea secțiilor Consiliului Superior al Magistraturii, aceasta privește cariera judecătorilor și procurorilor, organizarea și funcționarea instanțelor și parchetelor, încuviințarea percheziției, reținerii ori arestării preventive a judecătorilor ori procurorilor și domeniul răspunderii disciplinare a magistraților, fiecare secție îndeplinind rolul de instanță de judecată.

Revenind la rolul Consiliului în contextul continuării reformei sistemului judiciar și al apărării independenței justiției și statului de drept, trebuie remarcat că Raportul Comisiei Europene către Parlamentul European și Consiliu privind progresele înregistrate de România în cadrul Mecanismului de Cooperare și de Verificare (Bruxelles, 30.01.2013) evidențiază evoluțiile din ultimele luni din activitatea Consiliului Superior al Magistraturii și ale sistemului judiciar în general, exprimă motive serioase de preocupare relativ la actele de intimidare sau hărțuire comise împotriva unor persoane ce lucrează în instituții judiciare și de anticorupție importante și la presiunile exercitate de mijloacele de informare în masă asupra sistemului judiciar și opinează că un aviz favorabil din partea Consiliului pentru procurorii ce urmează să fie numiți la conducerea Ministerului Public și DNA va fi un pas important în obținerea încrederii publicului.

Ca urmare, este esențială asumarea de către Consiliu a gestionării reformei sistemului judiciar, promovarea răspunderii și integrității în modul

de derulare a procedurilor judiciare, promovarea transparenței și credibilității sistemului, începând chiar cu procedura de selecție și numire a magistraților pentru funcțiile cheie de la vârful Ministerului Public și al ICCJ, pentru a îndeplini recomandările adresate României de Comisia Europeană și a atinge pe deplin standardele unui sistem judiciar puternic și performant.

OBIECTIVE PROPUSE ÎN EXERCITAREA MANDATULUI DE MEMBRU AL CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

1. Garantarea independenței justiției

Este o realitate că problema independenței sistemului judiciar în România este o chestiune sensibilă, aflată în directă conexiune cu ceea ce înseamnă un Stat de Drept, motiv pentru care este monitorizată în continuare de către Comisia Europeană în cadrul Mecanismului de Cooperare și Verificare.

S-a constatat că, deși sistemul judiciar român a evoluat și și-a manifestat independența, subzistă în continuare o serie de factori de risc: jurisprudență inconsecventă, dificultăți în asigurarea respectării legii, acte de justiție ineficace, inexistența unor indicatori realisti privind volumul de lucru al magistraților, aplicarea unei proceduri de evaluare a performanței profesionale mai degrabă formală, numărul mare de posturi vacante, neatractivitatea funcțiilor de conducere, deficiențe în structura și organizarea internă a instanțelor și parchetelor, insuficienta implicare a unora din factorii de decizie din cadrul sistemului în redefinirea rolului și atribuțiilor personalului auxiliar din cadrul parchetelor și instanțelor, presiunile din mass-media și cele ale factorului politic asupra magistraților și, nu în ultimul rând, menținerea stării de provizorat în ceea ce privește ocuparea funcțiilor de conducere de la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Direcția Națională Anticorupție, ca urmare a eșecului procedurii de numire a unor persoane de o moralitate, integritate și profesionalism de necontestat.

Toate aceste neajunsuri ale sistemului impun soluții de rezolvare pe termen scurt ori mediu, unele dintre ele necesitând o implicare imediată,

reală, onestă din partea executivului și legislativului. În opinia mea, aceste soluții ar putea fi:

- asumarea de către executiv și legislativ a necesității stabilității cadrului legal și renunțarea ca formă de lucru la modificarea frecventă a dispozițiilor legale, mai ales prin ordonanțe; de altfel, această practică a și fost criticată de Comisia Europeană pentru Democrație prin Drept (Comisia de la Veneția) în cadrul Avizului adoptat de aceasta la cea de-a 93-a sesiune plenară (Veneția, 14/15.12.2012), Comisia fiind îngrijorată cu privire la recurgerea extinsă la ordonanțe de urgență guvernamentale, ce reprezintă un risc pentru democrația și statul de drept;

- publicarea cât mai multor hotărâri judecătorești în domeniile de interes, atât pentru procurori cât și pentru judecători;

- continuarea implicării Înaltei Curți de Casație și Justiție în uniformizarea practicii judiciare în acele sectoare în care se observă inconsecvență. Continuarea track recordului Înaltei Curți de Casație și Justiție în această materie, este cu atât mai necesară, cu cât, uneori, nu există situații care să permită exercitarea recursului în interesul legii (respectiv, practica neunitară între mai multe curți de apel), dar există situații de practică diferită la nivelul aceleiași instanțe. În astfel de situații, este absolut necesară intervenția Secției de specialitate a Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru a interpreta diferite chestiuni de drept, așa cum s-a procedat în cursul anului trecut, cu problema termenului de prescripție a răspunderii penale în cazul în care intervine suspendarea judecării urmare a invocării unor excepții de neconstituționalitate, sigur, în contextul anterior intrării în vigoare a Legii „micii reforme”;

- dat fiind că, din statisticile realizate de experți, rezultă că numărul de litigii a ajuns în România la aproximativ 10.000 de cauze la 100.000 de

locuitori și că numărul dosarelor penale a crescut alarmant la unitățile de parchet, în condițiile în care numărul magistraților și al personalului auxiliar de specialitate nu a crescut proporțional, este necesară o regândire a modului de reorganizare a schemelor de personal, o nouă abordare a atribuțiilor și rolului grefierilor, care ar trebui să preia o mare parte a sarcinilor administrative de la magistrați, continuarea demersurilor pentru desființarea unor unități neperformante, sporirea implicării Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție în degrevarea unor unități de parchet. Trebuie precizat că, deși, în urma modificărilor legislative trecute, s-a schimbat competența materială și a crescut volumul de activitate al instanțelor și parchetelor superioare în grad, totuși, schemele de personal nu au suferit modificări. În ceea ce privește intrarea în vigoare a noilor Coduri, estimată la începutul lui 2014, studiul de impact întocmit de Tucă, Zbârcea ș.a.(2011), a estimat că vor fi necesare 177 de posturi noi de procuror, precum și majorarea numărului de grefieri;

- dispunerea măsurilor legale de trecere a poliției judiciare în cadrul Ministerului Public, cu precizarea că toate aspectele ce țin de cariera, promovarea, transferul ori sancționarea acestor lucrători de poliție să fie soluționate de procurori, în caz contrar, acesta neavând prea multe pârghii de control și eficientizare a muncii lucrătorilor de poliție judiciară;

- modificarea procedurii de evaluare a magistraților, în sensul renunțării la evaluarea profesională o dată la trei ani și la întocmirea acelor procese verbale anuale și la realizarea evaluării la fiecare cinci ani de activitate ori la momentul înscrierii magistratului la un examen de promovare pentru funcție de conducere sau execuție;

- solicitarea de îndată de către Consiliul Superior al Magistraturii, Ministerul Public și Ministerul Justiției, atât celor cu funcții de conducere de

la nivelul parchetelor (căci de la instanțe s-a solicitat deja o astfel de estimare a necesarului de resurse umane și materiale) cât și executivului/legislativului, să regândească schemele de personal, să redistribuie resursele umane și materiale în mod judicios, în funcție de priorități și volumul de activitate și să ocupe toate funcțiile vacante; o măsură de urgență, dar care, din păcate, impune din nou modificări legislative, este desființarea unor unități mici, neperformante, dar mari consumatoare de resurse materiale și umane;

- majorarea mandatului pentru funcțiile de conducere de la 3 la 4 ani, pentru că actuala durată a mandatului este insuficientă pentru formarea echipei manageriale, identificarea deficiențelor specifice unei anumite unități și a măsurilor de remediere a acestora și nu în ultimul rând, pentru obținerea performanței manageriale;

- susținerea celor 4 probe: psihologică (2 etape), teoretică-interviu și scrisă tip grilă pentru accesarea la o funcție de conducere, doar de către persoana care candidează pentru postul de procuror general/președinte de curte de apel, aceasta având apoi libertatea de a-și alege restul echipei manageriale, atât pe linie orizontală cât și verticală; actuala procedură de selectare a candidaților pentru funcțiile de conducere este departe de a fi un model de succes, fie și din perspectiva faptului că prin esența sa, managementul presupune printre altele și o serie de obiective ce pot fi asumate ca risc sau câștig doar de către conducătorul echipei manageriale, care de altfel și răspunde pentru ele în mod individual; a-i impune șefului unui parchet o echipă managerială, așa cum se întâmplă în prezent, înseamnă să îi condiționezi din start reușita și să accepte ca un dat, un coechipier cu altă viziune, alt stil managerial și, de ce nu, alt ritm de lucru și reacție;

- adăugarea la actualul sistem de selecție a cadrelor de conducere a unui criteriu, și anume, cel al percepției colectivului coordonat; în practică, nu de puține ori, au reușit să obțină posturile de conducere, candidații care au avut note mai mari la proba scrisă și nu cei care aveau reale aptitudini manageriale, ce comunicau cu colectivele și erau adevărații lideri ai echipelor de judecători/procurori;

- dezvoltarea spiritului de echipă, atât în Secția pentru Procurori a Consiliului Superior al Magistraturii cât și în Plen. În lumina ultimelor evenimente, s-a dovedit odată în plus importanța coeziunii procurorilor, a solidarității lor. Un sistem nu este ceva abstract, ci este compus din indivizi distincți, cu personalități diferite, profile umane și profesionale aparte. Este foarte important ca un nou membru să se integreze în echipă, să-și armonizeze programul cu al celorlalți membri și să comunice; beneficiul fiind al întregului sistem, nu doar al corpului procurorilor;

-menținerea unui contact strâns cu colegii procurori din țară, fiind vital ca membrii Consiliului Superior al Magistraturii, reprezentanți ai acestora, să fie permanent conectați la chestiunile ce țin de activitățile curente ale sistemului;

- apărarea promptă, eficientă și reală a independenței și imaginii magistraților, inclusiv prin adoptarea unor poziții publice/comunicate de presă/conferințe de presă/postări de mesaje publice pe site-ul oficial, de către Consiliul Superior al Magistraturii;

- implicarea activă în procedura de revizuire a Constituției României, astfel încât, independența și statutul de magistrat al procurorului să fie prevăzute ca atare și garantate;

- sesizarea de către Consiliul Superior al Magistraturii, Ministerul Public și Ministerul Justiției a Consiliului Național al Audiovizualului din

România despre presiunile exercitate asupra sistemului judiciar de către mijloacele de informare în masă:

- revizuirea cadrului și normelor potrivit cărora mijloacele de informare în masă își desfășoară activitatea, în vederea împiedicării încălcării drepturilor și libertăților fundamentale și prevederii măsurilor reparatorii, proporționale și eficiente;

- menținerea condițiilor actuale de pensionare (vârstă, vechime, quantum pensie) și reintroducerea posibilității accederii magistraților în cadrul barourilor de avocați, fără susținerea unui examen;

2.Consolidarea capacității instituționale a Consiliului Superior al Magistraturii

Din constatările și recomandările formulate de Comisia Europeană în perioada iulie 2012 - ianuarie 2013, reiese că garantul independenței justiției, Consiliul Superior al Magistraturii trebuie să fie activ, implicat și vizibil pe scena actorilor chemați să îndeplinească toate cerințele prevăzute în mecanism, pentru ca standardele europene să fie pe deplin implementate. iar progresele făcute în toți acești ani să fie apreciate ca fundamentale,profunde si ireversibile.

Este evidentă înregistrarea unor progrese instituționale de către Consiliu, care pentru prima dată a beneficiat de aprecieri de la nivelul organismelor europene și internaționale. Pentru consolidarea capacității instituționale a Consiliului,ar fi necesare pe termen scurt și mediu:

- aplicarea în continuare a unei proceduri transparente și deschise pentru selecția și numirea unui nou Procuror General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și șef DNA, de natură a încuraja un

număr cât mai mare de profesioniști, cu largă și reală experiență managerială, buni comunicatori și integri să se înscrie într-o asemenea competiție. Consider că soluția optimă pentru succesul unei astfel de selecții presupune ca derularea unei astfel de proceduri să aibă loc în fața Secției pentru Procurori a Consiliului Superior al Magistraturii, care să aibă și dreptul de a face astfel de propuneri către Președintele României, după un model simetric celui în care se face selecția candidaților pentru funcțiile cheie de la Înalta Curte de Casație și Justiție; o atare modificare legislativă, permisă de cadrul constituțional (în condițiile în care implicarea ministrului are o natură administrativă) ar fi mult mai motivantă pentru candidați și ar înlătura orice suspiciune ce ar plana asupra vreunei propuneri a ministrului justiției, parte din puterea executivă;

- adoptarea măsurilor legale pentru modificarea Legii nr.317/2004, în sensul înlăturării ministrului justiției din categoria titularilor acțiunii disciplinare, din aceleași considerente ce vizează ingerințele executivului în domeniul carierei magistraților;

- introducerea avizului conform al Consiliului Superior al Magistraturii relativ la proiectele de acte normative ce privesc activitatea autorităților judecătorești, proiectele de regulamente și ordine aprobate de ministrul justiției și numărul maxim de posturi pentru aparatul Inspecției Judiciare;

- extinderea categoriei titularilor inițiativei legislative în ceea ce privește actele normative referitoare la activitatea autorității judecătorești și la Consiliul Superior al Magistraturii, în prezent aceasta fiind apanajul exclusiv al ministrului justiției;

-îmbunătățirea comunicării și relaționării între cele două Secții ale Consiliului, pentru a asigura coerența decizională și pentru a transmite în exterior un mesaj unitar, menit să dea încredere sistemului;

- ocuparea tuturor funcțiilor de conducere ale aparatului propriu al Consiliului Superior al Magistraturii;

- ocuparea funcției de vicepreședinte al Consiliului Superior al Magistraturii, prin sublinierea rolului esențial al acestuia în activitatea internă a Consiliului, dar mai ales în cea externă, de reprezentativitate a instituției și întregului sistem judiciar; este o chestiune de credibilitate instituțională cu profunde și majore consecințe asupra întregului sistem judiciar, născându-se întrebarea cum poate să-și asume Consiliul rolul de conducere în materia reformei judiciare, dacă nu-și poate manageria și gestiona corespunzător o chestiune internă, ce privește ocuparea funcției de vicepreședinte.

3. Creșterea prezenței și implicării Consiliului Superior al Magistraturii în mecanismul de reformare a sistemului judiciar

- asumarea unui rol activ în relațiile cu celelalte puteri ale statului, impunând respect reciproc și cooperare loială între instituțiile implicate în îndeplinirea angajamentelor privind independența sistemului judiciar;

- implicarea Consiliului în descurajarea și prevenirea corupției în rândul magistraților; un debut în acest caz fiind modificarea legislativă, în sensul că magistratul condamnat pentru fapte de corupție să nu mai beneficieze de pensie de serviciu;

- demararea unei campanii publice la nivel național de comunicare a rolului și atribuțiilor Inspecției Judiciare, precum și ale Consiliului în

materie disciplinară, în condițiile în care, Inspekția a devenit în baza recentelor modificări legislative, o instituție independentă;

- implicarea activă în dezbaterile Comisiei Parlamentare de revizuire a Constituției, în special în contextul socio-politic actual, în care nu de puține ori, statutul de magistrat al procurorului și independența acestuia au fost contestate.

La întrebarea compusă : de ce eu, de ce la acest moment și pentru care deziderate?, am încercat să vă răspund dumneavoastră, colegilor mei, prin intermediul prezentului proiect.

Dacă vă merit încrederea, îmi veți răspunde prin votul exprimat în luna mai 2013 privind alegerea membrului Consiliului Superior al Magistraturii, reprezentant al parchetelor de pe lângă curțile de apel.

PROCUROR GENERAL,
CAMELIA PETRESCU

